



**Lesnická
a dřevařská
fakulta**

**OBCHOD S DŘÍVÍM A
DŘEVAŘSKÝMI VÝROBKY**

Projekt FRVŠ 3187/2011/F5/b

Trh výrobních faktorů

přednáška č. 2

Mendelova
univerzita
v Brně



Ing. Dalibor Šafařík, Ph.D.

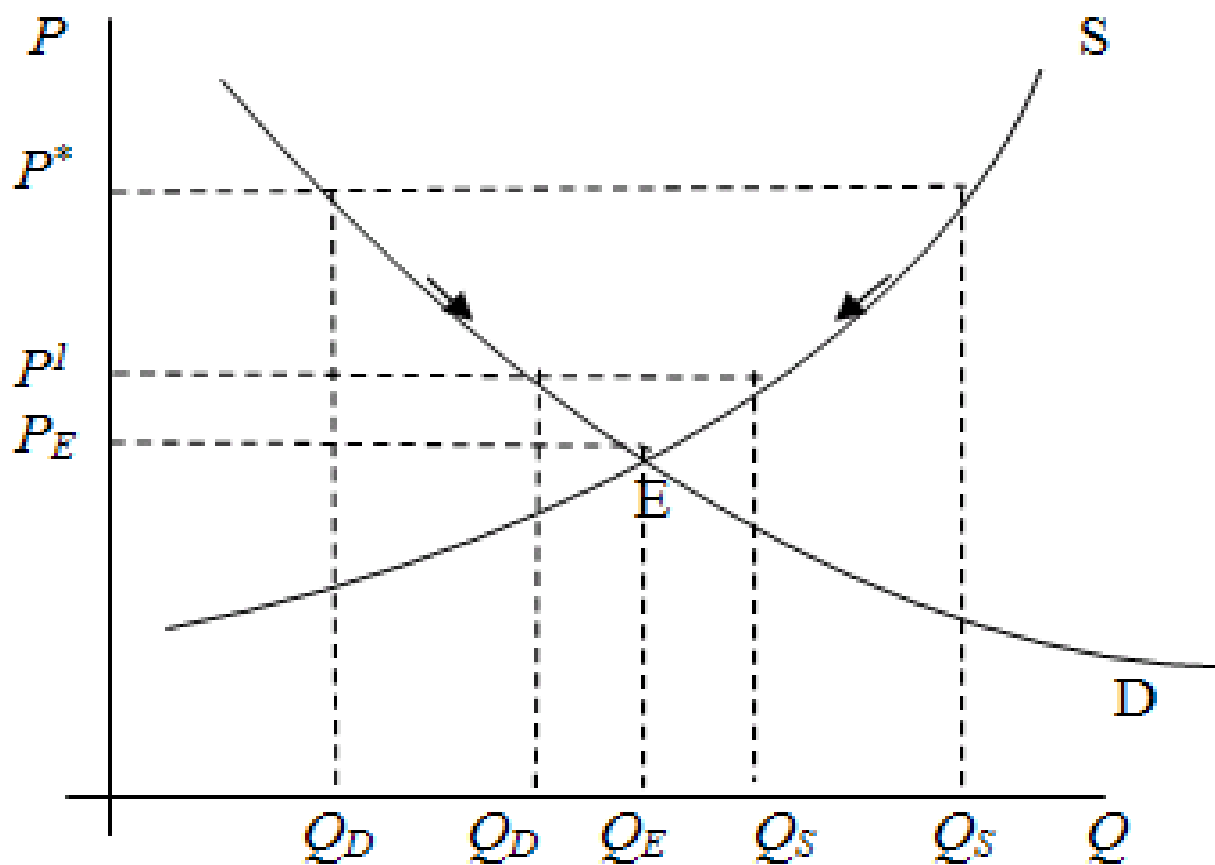
Ing. Jiří Holický

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Trh výrobních faktorů

- Proces dělby práce, specializace a přerozdělování zasáhl postupem doby i do vytváření výrobních faktorů.
- Trh se **surovým dřívím** (dřevní surovinou) a **polotovary – výrobky ze dřeva** je trhem výrobních faktorů.
- Cena výrobních faktorů stejně jako u ostatních statků a služeb je výsledkem vzájemného střetu **nabídky a poptávky**

Tržní rovnováha



Zásadní odlišnosti trhu výrobních faktorů – VF I.

- 1) Poptávka po VF není poptávkou přímou nebo konečnou, ale odvozenou. *Např. poptávka po sloupových výřezech jakosti III.S bude odvozena od poptávky Deutsche Telecom po dřevěných sloupech.*
- 2) Nabídka VF je specifická snahou vlastníka o maximalizaci užitku.
- 3) Cena VF je cena spojená se **službou (užitkem)**, kterou VF poskytuje.

Zásadní odlišnosti trhu výrobních faktorů – VF II.

- 4) Za předpokladu dokonalé konkurence směřuje trh VF k rovnovážné ceně, která určuje výdělek VF.
- 5) Výdělek VF se dle ekonomické teorie zpravidla sestává z **transferového výdělků a z ekonomické renty.**

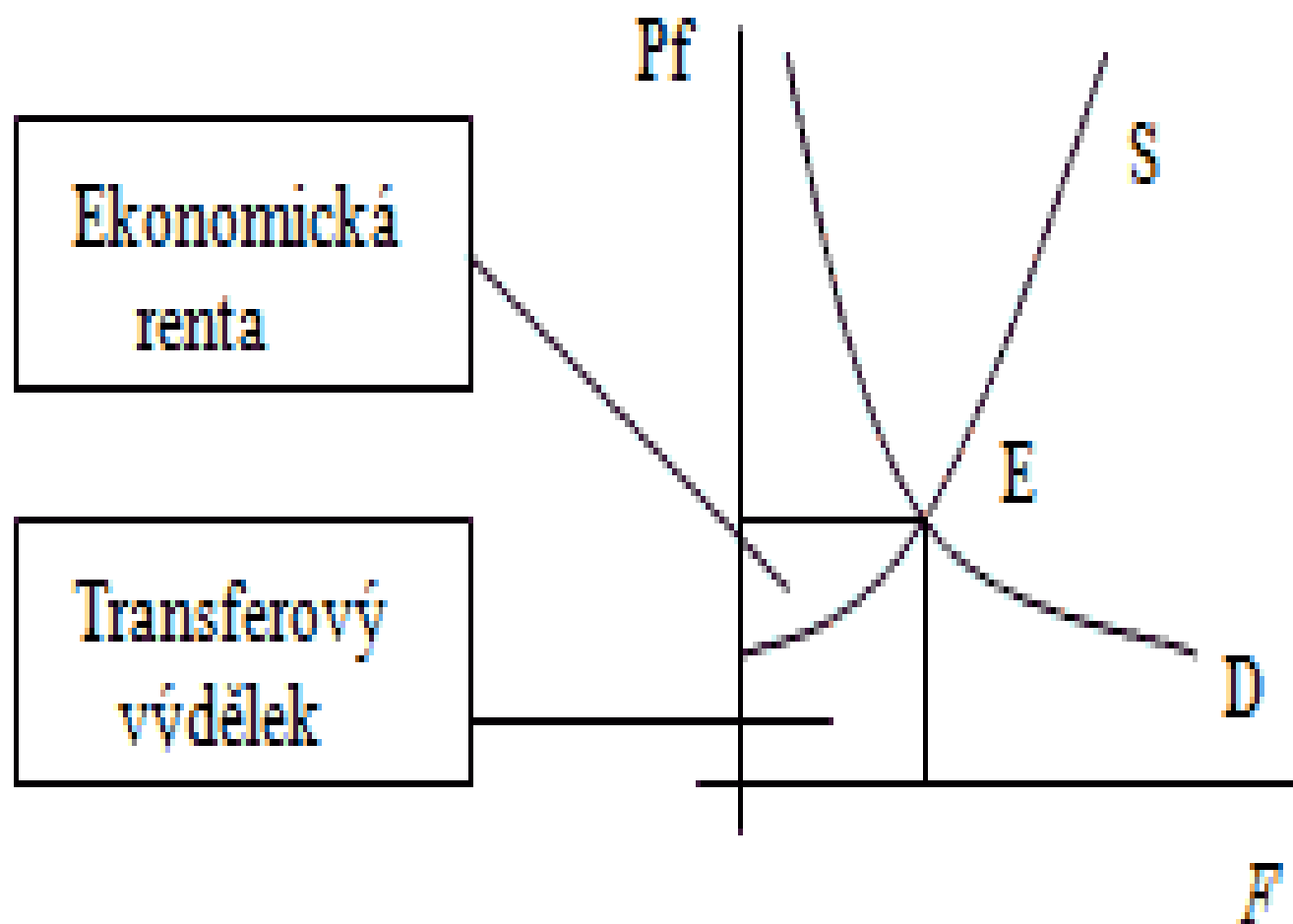
Transferový výdělek a ekonomická renta

- **Transferový výdělek** je taková výše výdělku, kterou by mohl daný VF získat při svém nejlepším alternativním využití.
*SM výřezy II. třídy jakosti lze využít pro výrobu loupané dýhy i kvalitního truhlářského řeziva. Cena pro výrobu **řeziva činí 2.800 Kč/m³**, cena pro výrobu **dýhy činí 3.400 Kč/m³**. Transferová část výdělku činí **2.800 Kč/m³**.*

Transferový výdělek a ekonomická renta

- ***Ekonomická renta*** je celkového výdělku VF, která převyšuje transferový výdělek.
V našem případě tedy 600 Kč/m³.

Podíl transferového výdělku a ekonomické renty závisí na elasticitě nabídky daného výrobního faktoru. V případě surového dříví jsou tedy hlavním cenovým tvůrcem lesní podniky.



Dodávky surového dříví v tis. m³

Dodávané sortimenty z výroby bez importu		2010	2011	2012
Kulatina		9 427	8 838	8 621
z toho	jehličnatá	8 982	8 014	7 911
	listnatá	445	824	710
Vláknina a ostatní průmyslové dříví		5 344	4 629	4 420
z toho	jehličnatá	4 747	4 277	3 949
	listnatá	597	352	471
Palivo		1 965	1 914	2 020
z toho	jehličnaté	1 337	1 049	1 196
	listnaté	628	865	824
Dodávky dříví celkem		16 736	15 381	15 061
z toho	jehličnaté	15 066	13 340	13 056
	listnaté	1 670	2 041	2 005

Otázky

1. Vysvětlete rozdíl mezi poptávkou primární a poptávkou odvozenou.
2. Z čeho se skládá výdělek výrobního faktoru.
3. Vyjmenujte hlavní specifika trhu surového dříví v České republice.

Literatura

- BARTUNĚK, J., KELBLOVÁ, H. 1999. *Obchodování s dřívím*. Písek, Matice lesnická: 167 s. ISBN 80-86271-01-3.
- MACÁKOVÁ, L. a kol. 2007. *Mikroekonomie – základní kurz*. Slaný, Melandrium: 275 s. ISBN 978-80-86175-56-0.
- MATĚJÍČEK, J., JAKUBEC, L. 2003. *Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie*. Praha, VÚLHM: 186 s. ISBN 80-86461-29-7
- *Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2010*. Praha, Mze: 128 s. ISBN 978-80-7084-995-8.